

VESELA ŠOLA

ZA BISTRE GLAVE NI NIČ PRETEŽKO

Pred dnevi je bilo v Ljubljani na osnovni šoli Valentina Vodnika VIII. republiško tekmovanje veselih šolarjev, ki ga je organiziral Pionirski list. V znanju vesele šole se je pomerilo kar 354 občinskih prvakov iz 59 slovenskih občin, med njimi tudi 6 Bežigradčanov: Matjaž Kranjec z OS Franceta Bevka, Polona Truden z OS Borisa Kidriča, Marko Križanovski in Maja Grunjar z OS Vita Kraljherja ter Vesna Vadinjal in Janez Gutnik z OS Borisa Ziharia.

Letos je v veseli šoli Pionirskega lista sodelovalo že 72.000 slovenskih šolarjev. Tudi med mladimi Bežigradčani je iz leta v leto večje zanimanje, saj se jih je vključilo med vesele šolarje že 4262 z 7 osnovnih šol. Res je, da se to pot na republiškem tekmovanju Bežigradčani niso odrezali tako kot prejšnja leta, lani smo imeli celo republiškega prvaka, toda tudi v veseli šoli velja geslo: važno je sodelovati.

Tekmovalci so reševali testna vprašanja, ki so bila sestavljena iz snovi, objavlje-

ne v veseli šoli Pionirskega lista. Ker je republiško tekmovanje že četrta stopnja tekmovanja (sprva se veseli šolarji pomerijo na razrednih tekmovanjih, kasneje na šolskih in nato na občinskih), so bila vprašanja dokaj zahtevna, vendar so kljub temu tekmovalci zelo dobro rešili večino vprašanj. To pomeni, da so se na tekmovanje dobro pripravili in si tako razširili, poglobili in dopolnili znanje, ki ga pridobivajo v šoli pri rednem pouku. To pa je tudi namen vesele šole: namreč da vzbuja med učenci zanimanje do novih spoznanj in veselje do učenja.

VIII. republiško tekmovanje veselih šolarjev je bilo skrbno pripravljeno in povezano tudi z zabavno-kulturnim programom, v katerem so sodelovali: pevski zbor iz Hrastnika, pevski zbor z OS Valentina Vodnika, pevka Marjetka Falk-Neca, igralec Niko Goršič, ilustrator Božo Kos, pantomimik Adres Valdes in drugi. Prireditev je domiselno povezoval radijski in televizijski napovedovalec Rado Časli.

Dvomesečni tečaji

Usposabljanje političnih aktivistov

V drugi polovici septembra se bo Dolenjski toplicah začel dvomesečni politični tečaj za usposabljanje vodilnih članov sindikalnih, mladinskih in samoupravnih organov organizacij združenega dela, oziroma tistih delavcev, ki bodo predvidoma prevzeli funkcije v samoupravnih organih in organih družbenopolitičnih organizacij ali pa podobne funkcije že opravljajo. Tečaj pripravljata republiška konferenca ZSM Slovenije.

Tečaja se bodo udeležili tisti delavci, ki aktivno in uspešno delujejo v sindikatu,

Zvezi komunistov, Zvezi socialistične mladine ali samoupravnih organih, imajo izobrazbo poklicne šole ali kvalifikacijo in so neposredni proizvajalci, med kandidati pa morajo biti enakopravno zastopane žene in mladina. Dvomesečni tečaj slušateljem ne bo dal formalne izobrazbe oziroma kvalifikacije in jih ne bo usposobil za drugo ali višjo kvalificirano delovno mesto. Osnovni cilj in namen tečaja je, usposabljanje politične aktiviste za še bolj uspešno opravljanje družbenopolitičnih funkcij v delovnih organizacijah in širši družbeni sredini.

Na posvetu predsednikov osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikata, ki ga je zadnji dan v maju sklical občinski sindikalni svet, so v osrednji točki dnevnega reda obravnavali naloge sindikata pri sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov družbenih dejavnosti in ostalih samoupravnih sporazumov. Samoupravni sporazumi, o katerih bodo razpravljali delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, predstavljajo, ne glede na nekatere pomanjkljivosti in nedorečenosti, pomemben premik v smeri razvijanja svobodne menjave dela in dobro osnovo za odločanje delavcev o njihovih srednjeročnih obveznostih.

Sindikati morajo zagotoviti, da bodo delavci v tozidih hkrati in celovito obravnavali vse samoupravne sporazume o temeljnih planov družbenih dejavnosti, obveznosti, ki izhajajo iz splošne porabe,

SPREJEMANJE PLANOV
DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

ODGOVORNOST SINDIKATA

in samoupravne sporazume o združevanju sredstev za pokrivanje dela stroškov infrastrukture ZTP Ljubljana, PTT Ljubljana in razvoja letališke mreže v Sloveniji.

Osnovne organizacije sindikata morajo sklicati seje izvršnih odborov in se temeljito dogovoriti o pripravi zborov delavcev. Na teh sejah bodo sodelovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter delegati samoupravnih interesnih skupnosti. Do sej izvršnih odborov pa je treba pripraviti gradivo, o katerem se bodo izrekli delavci na zborih. Posebej pomembno je, da o pripravljenem gradivu pred zbori spregovorijo delavci v sindikalnih skupinah, celotno razpravo na zborih pa je treba povezati z gospodarnim in lanskem letu in prvih mesecih letos.

Razprave v zvezi s sprejemanjem samoupravnih sporazumov morajo biti povezane z delovanjem sameupravnih interesnih skupnosti, uveljavljanjem zborov uporabnikov ter predlogi in stališči, kako zagotoviti spremljanje in nadzor nad uresničevanjem dogovorjenih nalog.

Le kje so bili mladi?

Literarni večer pred prazno dvorano

Konec maja je bila v domu družbenih organizacij Stadion prireditev, ki je sodila v sklop dnevnih Mladine in meseca bežigradske mladine. Na literarnem večeru so sodelovali mladi bežigradski literati s svojimi

pesnimi in sestavki ter tekmovalci II. maratonske olimpiade v streljanju s satiro, ki jo organizira tednik Mladina. Prireditev je bila pestra, zanimiva in predvsem skrbno pripravljena.

Prireditelji želijo na tak način nakazati mladim nove možnosti in nova področja vključevanja v delo in življenje naše občine. Vendar pa se, kot kaže, mladi tega še dolgo ne bodo zavedali, saj se prireditve poleg nagradne olimpiade in večšice literatov ni udeležilo niti 20 obiskovalcev. Žal se tokrat nihče, vsaj na I. gimnaziji Bežigrad na primer,

ne more sklicevati na neobveščenost, saj so razredi dobili po troje vabil in vendar sta spremljala prireditev la dva dijaka. Podoben odziv so doživeli tudi nekatere prireditve na bežigradski gimnaziji, na primer tekmovanje v znanju novejših zgodovine, predvsem zgodovine naše NOB, med ljubljanskimi gimnazijami.

Tako je prav gotovo umestno vprašanje, kje so naši vrli mladinci in mladinke, generacija bodočih dni, in za kaj se zanimajo, če ne pridejo niti na tako zanimive in dobro pripravljene prireditve. K. SOSTER

Bliza se dan, ko bomo lahko zapisali, da so delavci doma za ostarele občane slovesno odprli vrata prvemu stanovančcu, jim izrekli dobrodošlico in jim zaželeli zadovoljno bivanje pod novo streho.

Pročelje hiše, ki bo surejelo 220 varovancev, je že dolgo pobarvano z dvema skladnima barvama. Tudi okenska stekla so že vstavljena in čakajo le še na čistilce. Znotraj pa opravljajo zadnja, dokončna dela, med katerimi so nekatere zelo precizna.

Medtem ko se v novi hiši sušejo mojstri okrog zadnjih opravil, se v začetni glavnici pisani, ki je še vedno v baraki, zbirajo ponudbe za to ali ono delovno mesto. Za kadre ni zadrege. Socialna delavka že dela s polno paro, drugi strokovnjaki, na primer glavna medicinska sestra, delovni terapevt in gospodar, bodo sprejeti v delovno razmerje 1. avgusta, ostali pa 1. oziroma 15. septembra v primeru zakasnitve. Zelo razveseljivo je, da je za sprejem zaprosilo precej negovalk. Večinoma so to tovarišice srednjih let, ki imajo že nekaj izkušenj. Tako bodo, ko bo dom oktobra odprt, že vsi na svojem delovnem mestu.

V pisarni pa pripravljajo tudi program za uvažalne

seminarje, ki se jih bodo morali obvezno udeležiti vsi delavci, zaposleni v domu. Na seminarjih jih bodo poučevali o psihofizičnih spremembah pri ostarelem človeku, o njegovih potrebah in metodah dela z njim; seznanili se bodo tudi z organizacijo dela in povezanostjo vseh dejavnosti, ki jih bodo opravljali v domu. Poleg tega bodo na seminarjih obravnavali zakon o združenem delu in zakone s področja socialnega skrbstva ter se seznanili z osnovami civilne zaštite in družbene samozastite.

Nobenega dvoma ni, da bodo take priprave zagotovile pravilno delo s stanovančci in tudi skladne, tovarniške medsebojne odnose.

Ker bo dom za ostarele kmalu odprt in zaradi večje preglednosti, so nastale spremembe pri prijavi za sprejem. Doslej je prijave vseh interesentov sprejemal Center za socialno delo, odsej pa naj interesenti-samoplačniki pošiljajo prijave neposredno na naslov: Dom za ostarele občane, Komanova 1, ostali pa na pristojni Center za socialno delo, kjer deluje komisija za varstvo odraslih, ki mora po predpisnem postopku obravnavati vsak primer posebej.

Ker bo dom za ostarele odprtega tipa, ki bo nudil tudi razne storitve, na primer dnevno bivanje, nego na domu, pranje perila in prehrano, naj interesenti z natančno navedbo posamezne storitve naslovijo prijave neposredno na upravo doma. Pravčasna prijava bo omogočila dobro organizirano in dobro opravljeno delo. E. K.

SOLARJI S ČRNUČ NA POHODIH

V sklepu obrambne vzgoje mladih je krajevna organizacija rezervnih vojaških starešin na Črnučah organizirala na osnovni šoli Maksa Pečarja predavanja o obrambi. Solarji so šli tudi na pohode v kraje, znane iz NOB. Pohoda na Rašico se je udeležilo 56 solarjev, štirje učitelji in 6 članov ZRVS, na pohodu z Iga na Golo pa je sodelovalo 18 solarjev

PRED JUBILEJNIM 30. ŠPORTNIM PRVENSTVOM JLA (3)

HAJDUK - MOŠTVO NOVJ

V letih 1942 in 1943 so številni igralci nogometnih moštev Hajduka in Splita prišli na osvobodeno ozemlje in se priključili partizanom. Na Visu so pri 26. diviziji ustanovili nogometno skupino, v kateri so bili brata Matošić, Kaliterna, Perić, Bjelanović in drugi. Pozvali so vse športnike, naj se pridružijo narodnoosvobodilni vojski.

Misel, da bi obnovili Hajduk, se je porodila že 1943. leta v Livnu. Zaradi šeste sovražnikove ofenzive so jo uresničili leto dni pozneje. Zgodovinsko zasedanje Hajduka je bilo 7. maja 1944 na Visu. Zbrali so se nogometaši in člani uprave »bilih« ter ustanovili Hajduk — moštvo NOVJ. S svobodnega Visa so poslali pozdrave mestu Splitu. Zapisali so: »Tvoj Hajduk, prvi športni predstavnik Dalmacije, ki se je prosil v 33 državah na širih celinah, si danes, po treh letih fašistično-ustaskih preganjanj, na osvobodjenem ozemlju, v narodnoosvobodilni borbi utira nove poti slave in veličine, svoboden v svobodnem športu... Naš ljubljani Split, junaško mesto, kmalu se bomo vrnili in takrat tujec in njegovi hlapeci ne bodo več tlačili naše domovine... Pošljamo borbeni pozdrav našemu rodnemu mestu, zaslužjenemu, toda nikdar pokorjenemu: Smrt fašizmu — svoboda narodu!«

še na prvi tekmi 13. maja 1944 na Visu je Hajduk slavil visoko zmago 7:1 proti angleški vojaški ekipi. Za Hajduk NOVJ so igrali: Čuli, Kaliterna, J. Matošić, Luštica, Bjelanović, Subašić, Batinić, F. Matošić, Radovniković in Alujević. Sodi je Leo Lemešić.

Po nekaj tekmah na Visu so Hajdukovci odpotovali v Italijo. Odigrali so vrsto tekem, uspeh je sledil uspehu. Po 24 tekmah neporaženi Hajduk je 23. septembra 1944 odigral v Bariju pred 50.000 zavezniškimi vojakmi tekmo z Veliko Britanijo. Prvikrat so na tem igrišču zaplapolale zastave nove Jugoslavije, igrali in peli so himno »Hej Slovani«. Reprezentanca Velike Britanije, v kateri so igrali mnogi znani nogometaši, je premagala naše moštvo 7:2. Zadetke za naše moštvo sta dosegla Frane Matošić in Miljenko Batinić.

Takoj ko je bil osvobojen Split, se je Hajduk vrnil v svoje mesto in na popravljenem igrišču odigral prvo tekmo proti I. dalmatinski udarni brigadi. Rezultat je bil 6:1 za Hajduk.

Ob koncu 1944. leta je bila v Splitu povratna tekma Hajduk NOVJ: Velika Britanija. Z zadetkom F. Matošića je Hajduk triumfalno pred 10.000 meščani in borci.

IVAN SUCUR

Na recitalu so nastopili kitarist Bojan Drobež (levo) in Miha Ramšak, pa (od leve) Aleš Vatič, Stanislava Bonisegna, Gene Perne, Mija Sinič in Srečko Krevs, ki so brali izbrane literarne prispevke bežigradskih mladil ustvarjalcev in najboljše satirične prispevke 2. maratonske olimpiade v streljanju s satiro, ki jo je organiziral list Mladina.